

Kurzus kódja(i): FLM-403:30

Kurzus címe: Az amerikai trashfilm

Tanár neve: Sepsi László

Kurzus időpontja, helye: kedd 17 00-18 30 stúdió

Kurzus típusa: szeminárium

Kurzus leírása: A bevezető jellegű kurzus célja a trashfilm történetének és fontosabb elméleti aspektusainak bemutatása az amerikai filmgyártás kontextusában, a fogalom két legelterjedtebb definícióját alkalmazva. Ezek közül az első a filmek a gyártási struktúrában elfoglalt helyét tekinti mérvadónak, míg a második egy ideológiai alapú distinkció, amely a trashkultúrát (vagy „paracinemát”) az elitkultúrával és a fősodorról szembehelyezkedő alternatív kultúrának tekinti. A társított fogalmak (low-budget filmgyártás, exploitation, kultuszfilm) és a trashfilm viszonyának tisztázása mellett az órák ismertetik az egyes korszakok legfontosabb paradigmáit, az intézményi háttér mellett kitérve a releváns alkotókra és a domináns műfajokra. Emellett a kurzus feldolgozza a téma alapvető szakirodalmát, bemutatva a fogalom legelterjedtebb interpretációját, mint a formai és tartalmi normaszegések sajátosságai, a „freakery”, mint vándormotívum és az ízlés és szubkulturális elköteleződés jelentősége a trashfilmek befogadása, illetve értelmezése során.

Kurzus teljesítésének követelményei: maximum 3 hiányzás, két zárthelyi dolgozat, melyek a kötelező filmeket, a kötelező olvasmányokat és az órai anyagot kéri számon, illetve félév végén egy beadandó dolgozat megadott szempontok alapján

Kötelező / ajánlott filmek és tematika:

1. Bevezető óra
A kurzus bemutatása
alapfogalmak definiálása: trashfilm, b-film, exploitation, paracinema, kultuszfilm
Kötelező film: Browning: Freaks (1932)
Ajánlott filmek: 9-es terv az úrből (1959), The Room (2003), Terror Firmer (1998)
Kötelező olvasmányok: Jeffrey Sconce: 'Trashing' the academy: taste, excess, and an emerging politics of cinematic style. Screen (1995) 36 (4): 371-393. Magyarul: Prizma 7.)
David Church: "Freakery, Cult Films, and the Problem of Ambivalence." Journal of Film & Video; Spring 2011, Vol. 63 Issue 1, pp. 3-17.
2. A klasszikus exploitation
műfajtipológia: drugsplotation, sex hygenie film, vice film, nudist & burlesque, exotic, race film
a gyártás és bemutatás sajátosságai, tabu és Hays-code, az exploitation-hálózat kialakulása
Kötelező film: Reefer Madness (1936)
Ajánlott filmek: Damaged Lives (1933), Child Bride (1939), Mom and Dad (1945), Confessions of a Vice Baron (1943)
3. B-film és a poverty row
a distinkció problémája, gyártási és bemutatási sajátosságok, a kategóriák közti átjárás, jellemző műfajok és stúdiók
Kötelező film: Ulmer: Detour (1945)
Ajánlott filmek: Tombstone Canyon (1932), Beasts of Berlin (1939), The Singing Cowboy (1936)
Kötelező olvasmány: Lea Jacobs: "The B Film and the Problem of Cultural Distinction", Screen, 1992 Spring.
4. B-film a trösztellenes törvény után
Hollywood átalakulása az ötvenes években, a független stúdiók megjelenése,

---

jellemző műfajok és marketing-stratégiák

Kötelező film: The Tingler (1959)

Ajánlott filmek: Robot Monster (1953), Earth vs. the Spider (1958) Destination Moon (1950)

5. Teenager kultúra az ötvenes években

társadalmi változások, a „teenager” mint célközönség, jellemző műfajok, Roger Corman és az AIP, a juvenile delinquency-tematika

Kötelező film: I was a Teenage Werewolf (1957)

Ajánlott filmek: Sorority Girl (1957), Teenage Cave Man (1958), Teenage Doll (1958)

6. Underground és ellenkultúra 1. Camp és a midnight movie

a camp és a midnight movie fogalma, a filmes kultuszok kialakulása, közönség és alternatív kultúra

Kötelező film: Rózsaszín flamingók (1972)

Ajánlott filmek: Az élőhalottak éjszakája (1968), The Rocky Horror Picture Show (1975), El Topo (1971)

Kötelező olvasmány: Susan Sontag: Notes on „Camp” In Against Interpretation and Other Essays , 275–292. New York: Delta, 1966. Magyarul: A pusztulás képei

7. Underground és ellenkultúra 2. Reprezentáció és szubkultúrák

osztály és ízlés, szubkultúrák és többségi társadalom, race-filmek a harmincas évektől, blaxploitation, biker- és head-filmek

Kötelező film: Sweet Swetback’s Baadasssss Song (1971)

Ajánlott filmek: Wild Angels (1966), The Trip (1967), Scorpio Rising (1964) Flaming Creatures (1963)

8. A modern exploitation 1. Sexploitation és pornó

szex és exploitation a harmincas évektől, nudist, nudie-cutie és roughie, Russ Meyer, a hardcore pornó

Kötelező film: Vixen! (1968)

Ajánlott filmek: The Immoral Mr. Teas (1959), Daughter of the Sun (1962), Deep Throat (1972)

Kötelező olvasmány: Linda Williams: “Film Bodies: Gender, Genre, and Excess.” Film Quarterly 44.4 (summer 1991).

9. A modern exploitation 2. Gore és mondo

exploitation és erőszak, exploitation és dokumentarizmus, valóság és tabu, Friedman és H. G. Lewis

Kötelező film: Blood Feast (1963)

Ajánlott filmek: The Wizard of Gore (1970), Faces of Death-sorozat, Mondo Trasho (1969)

Kötelező olvasmány: Varró Attila: Hús és vér (Az exploitation filmek műfajszövegei), In: Grindhouse – A filmtörténet tiltott korszaka, MoziNet Könyvek, Budapest, 2008. pp. 73-95.

10. Trashfilm a videokorszakban

a grindhouse-éra vége, vhs- és fanzine-kultúra, a médiumváltás hatása a tartalomra, a „video nasties”, video és morális pánik

Kötelező film: The Toxic Avenger (1985)

Ajánlott filmek: Evilspeak (1987), Brain Damage (1988) Gonosz halott-sorozat

Kötelező olvasmány: Mark Jancovich: Cult Fictions: Cult Movies, Subcultural Capital and the Production of Cultural Distinctions. Cultural Studies, 16 (2). pp. 306-322.

11. Trash és mainstream 1.: low-budget televízió

a tévé, mint piaci szegmens a hatvanas években, tartalmi és formai

sajátosságok, a tematikus csatornák megjelenése, Larry Buchanan, Syfy

Kötelező film: Zontar: The Thing from Venus (1966)

Ajánlott filmek: The Eye Creatures (1965), MST3000-széria, Gyilkos cápa vs. óriáspolip (2009)

12. Trash és mainstream 2.: trash- és exploitation-esztétika Hollywoodban a független és exploitation-filmgyártás hatása Hollywoodra, marketing, transzgresszió a stúdiófilmben, a retró-exploitation

Kötelező film: Az ördögűző (1973)

Ajánlott filmek: Haragban a világgal (1955), Piranha 3D (2010), Transformers-sorozat

-
- Ajánlott irodalom:** GRINDHOUSE. A filmtörténet tiltott korszaka, (szerk. Böszörményi Gábor és Kárpáti György), Mozinet-könyvek, 2007.
Prizma 7: Trashfilm
Paul Watson's "There's No Accounting for Taste: Exploitation Cinema and the Limits of Film Theory"
Greg Taylor: Artists in The Audience: Cults, Camp and American Film Criticism, Princeton University Press, 1999.
Joan Hawkins: Cutting Edge; Art-Horror and the Horrific Avant-Garde, University of Minnesota Press, 2000.
Sleaze Artists: Cinema at the Margins of Taste, Style, and Politics (ed. Jeffrey Sconce), Duke University Press, 2007.
The Cult Film Reader (eds. Ernest Mathijs, Xavier Mendik), Open University Press, 2007.
Yannis Tzioumakis: American Independent Cinema: An Introduction, Edinburgh University Press, 2006.
From the Arthouse to the Grindhouse: Highbrow and Lowbrow Transgression in Cinema's First Century (eds. John Cline, Robert G. Weiner, Chris Gore), Scarecrow Press, 2010.
Stephen Thrower: Nightmare, USA: The Untold Story of the Exploitation Independents, FAB Press, 2007.
Pierre Bourdieu: Distinction: a Social Critique of the Judgment of Taste, (trans. Richard Nice), Harvard University Press, 1984.
Defining Cult Movies: The Cultural Politics of Oppositional Taste (eds. Mark Jancovich, Antonio Lázaro Reboli, Julian Stringer, Andrew Willis), Manchester University Press, 2003.
Matthew Hills: Fan Cultures, Routledge, 2002
Mark Jancovich: 'A Real Shocker: Authenticity, Genre and the Struggle for Cultural Distinctions', Continuum, 14: 1, April 2000, pp. 23-35.
Kevin Heffernan: Ghouls, Gimmicks, and Gold: Horror Films and the American Movie Business, 1953-1968, Duke University Press, 2004.
Thomas Patrick Doherty: Teenagers and Teenpics: The Juvenilization of American Movies in the 1950s, Temple University Press, 2002.
Eric Schaefer: "Bold! Daring! Shocking! True!": A History of Exploitation Films, 1919-1959. Duke University Press, 1999.
John Fiske: The cultural economy of fandom. In: The Adoring Audience, Lisa A. Lewis, ed. pp. 30–49. London, Routledge.
Umberto Eco: 'Cult Movies and Intertextual Collage' in his Travels in Hyperreality. Picador, 1986, pp. 197-211.
Cult Cinema: An Introduction (eds. Ernest Mathijs, Jamie Sexton) Boston-Oxford: Blackwell, 2009.
Cinema Inferno: Celluloid Explosions from the Cultural Margins, Scarecrow Press, 2010.
I. Q. Hunter: "Exploitation as Adaptation", in Cultural Borrowings: Appropriation, Reworking, Transformation,
Ernest Mathijs: 'Bad Reputations: the Reception of Trash Cinema', Screen (2005) 46.
-